

**647510****23MCM4G2bE302A**

Seat No : \_\_\_\_\_

**M.Com Semester - 4 (CBCS) Examination**  
**March/April-2026 (As Per Syllabus Year June-2024)**  
**Financial Planning(Ele-3 (New-23))**

**Time: 2:30 Hours****Marks:70****Instructions:**

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

|          |                                                                             |      |
|----------|-----------------------------------------------------------------------------|------|
| પ્રશ્ન-૧ | વૈશ્વિક સ્તરે નાણાકીય આયોજન પ્રક્રિયાના વિવિધ પગલાંઓ સમજાવો.                | (૨૦) |
|          | અથવા                                                                        |      |
| પ્રશ્ન-૧ | નાણાકીય આયોજનના કાનૂની પાસાઓ સમજાવો.                                        |      |
| પ્રશ્ન-૨ | વ્યક્તિગત રોકાણકાર માટે ઉપલબ્ધ વિવિધ પ્રકારના રોકાણ વિકલ્પો વિશે ચર્ચા કરો. | (૨૦) |
|          | અથવા                                                                        |      |
| પ્રશ્ન-૨ | વ્યક્તિગત રોકાણના ઉદ્દેશો અને મર્યાદાઓ સમજાવો.                              |      |
| પ્રશ્ન-૩ | વળતર જોખમ આકારણીની વિભાવના અને પ્રકારોની ચર્ચા કરો.                         | (૧૫) |
|          | અથવા                                                                        |      |
| પ્રશ્ન-૩ | નાણાના સમય મૂલ્યો અને ચક્રવૃદ્ધિ ગણતરીની ચર્ચા કરો.                         |      |
| પ્રશ્ન-૪ | વ્યક્તિગત નાણાકીય આયોજનની પ્રક્રિયા અને લક્ષ્યો સમજાવો.                     | (૧૫) |
|          | અથવા                                                                        |      |
| પ્રશ્ન-૪ | વ્યક્તિગત નાણાકીય આયોજનના ઘટકો અને વિકાસ સમજાવો.                            |      |

**ENGLISH VERSION**

|        |                                                                                        |      |
|--------|----------------------------------------------------------------------------------------|------|
| Que. 1 | Explain globally accepted steps of the financial planning process.                     | (20) |
|        | OR                                                                                     |      |
| Que. 1 | Explain legal aspects of financial planning.                                           |      |
| Que. 2 | Discuss about various types of investment options available to an individual investor. | (20) |
|        | OR                                                                                     |      |
| Que. 2 | Explain objectives and limitations of individual investors.                            |      |
| Que. 3 | Discuss concepts and types of return risk assessment.                                  | (15) |
|        | OR                                                                                     |      |
| Que. 3 | Discuss time value of money and power of compounding.                                  |      |
| Que. 4 | Explain process and goals of personal financial planning.                              | (15) |
|        | OR                                                                                     |      |
| Que. 4 | Explain components and developments of personal financial planning.                    |      |

\*\*\*\*\*